
**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС.
ФІНАНСОВЕ ПРАВО І ПОДАТКОВІ ВІДНОСИНИ**

УДК 342.951

В.О. Криволапчук,
доктор юридичних наук, професор,
директор ДНДІ МВС України, м. Київ
ORCID ID 0000-0001-9449-2242
О. М. Гришко,
здобувач ДНДІ МВС України

**ВИМОГИ ДО ОСІБ ПРИВАТНИХ ТА ДЕРЖАВНИХ ВИКОНАВЦІВ:
ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ¹**

У статті зазначено, що доктринальною вимогою до осіб приватних виконавців, якою обґрунтовувалося введення цих учасників виконавчого провадження в систему примусового виконання судових рішень в Україні, було встановлення до осіб приватних виконавців більш серйозних вимог, ніж до осіб державних виконавців. Аналізуються законодавчо закріплені вимоги до осіб приватних та державних виконавців. Зроблено висновок про необхідність впровадження додаткових вимог до осіб приватних виконавців та розроблено конкретні пропозиції з цього питання.

Ключові слова: приватні виконавці, державні виконавці, виконавче провадження, вимоги.

В статті вказано, що доктринальним вимогою до осіб приватних виконавців, якою обґрунтовувалося введення цих учасників виконавчого провадження в систему примусового виконання судових рішень в Україні, було встановлення до осіб приватних виконавців більш серйозних вимог, ніж до осіб державних виконавців. Аналізуються законодавчо закріплені вимоги до осіб приватних та державних виконавців. Зроблено висновок про необхідність впровадження додаткових вимог до осіб приватних виконавців та розроблено конкретні пропозиції з цього питання.

Ключевые слова: частные исполнители, государственные исполнители, исполнительное производство, требования.

Низький показник виконання судових рішень, високий відсоток подання справ щодо порушення розумних строків виконання судових рішень в Європейський суд з прав людини (найвищий серед судових інстанцій країн Європи), падіння довіри до державних виконавців у населення України, низькі показники діяльності органів державної виконавчої служби тощо зумовили винесення науковою спільнотою на обговорення питання щодо введення інституту приватного виконавця. О.В. Андрійчук, О.А. Гончаренко, О.П. Кучинська, В.О. Лагута, О.С. Лужанський, О.О. Мирутенко, Н.Ю. Сакара, М.О. Сорока, Л.В. Тацій та інші зазначали про прогресивність введення таких учасників виконавчого провадження і висували аргументи на користь такого запровадження, а В.М. Халішхов, Н.О. Сергієнко наполягали на хибності подібного кроку, що може відкинути систему виконавчого провадження на початок 90-х, коли основними інструментами вибивання боргів були праска та паяльник. Незважаючи на розбіжності в наукових поглядах, науковці обох позицій доходили висновку, що до осіб приватних виконавців необхідно встановлювати більш серйозні вимоги, ніж

¹ Продовження в наступному номері.

до осіб державних виконавців, оскільки у професію необхідно залучати компетентних, високопрофесійних та високоморальних осіб, які зможуть вирішити проблеми з примусовим виконанням судових рішень та рішень інших органів, що утворилися в Україні [1, с. 75; 2, с. 14; 3, с. 77; 4].

Набрання чинності 2 червня 2016 року Законом України “Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів” № 1403-VIII (далі – Закон № 1403-VIII) завершило цю полеміку: у виконавче провадження в Україні введено нових учасників – приватних виконавців [5]. Проте виникає питання – чи враховано законодавцем пропозицію щодо встановлення вимогливих критеріїв до осіб кандидатів у приватні виконавці, більш суворіших, ніж навіть до кандидатів у державні виконавці? Для цього необхідно проаналізувати вимоги, що пред’являються до осіб приватних та державних виконавців та здійснити їх порівняння, що і буде метою нашої роботи. Не зосереджуватимемо увагу на спільних для осіб приватних та державних виконавців вимогах (повна цивільна дієздатність, громадянство України, здобуття вищої юридичної освіти не нижче 2-го рівня, вільне володіння українською мовою, відсутність не знятої і не погашеної в установленому законом порядку судимості, відсутність протягом трьох років адміністративного стягнення за корупційне або пов’язане з корупцією правопорушення), а зупинимося на тих, що встановлюються виключно для осіб державних виконавців або для осіб приватних виконавців.

До вимог, що встановлюються законодавцем виключно для державних виконавців, належить вимога здатності за своїми особистими і діловими якостями здійснювати повноваження державного виконавця. Не можна не відмітити певної розмитості зазначеного критерію, оскільки важко визначити, які саме особисті і ділові якості можуть зумовити компетентність особи державного службовця. Більш детально такі вимоги конкретизуються у “Спеціальних вимогах до рівня професійної компетентності державних виконавців та керівників органів державної виконавчої служби”, затверджених Наказом Міністерства юстиції України № 3005/5 від 21.10.2016, “Спеціальних вимогах до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців територіальних органів державної виконавчої служби” від 07.11.2016 № 3005/5, “Спеціальних вимогах до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України”, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 21.10.2016 № 3005/5 [6]. Згідно з зазначеними вище нормативними актами, державні виконавці мають володіти такими особистими та діловими якостями: 1) знання законодавства у сфері виконавчого провадження (як національного, так і міжнародного); 2) професійні знання (основи державного управління, фінансів, менеджменту організацій; технологія адміністративної роботи, правила ділового етикету та ділової мови; основи психології); 3) лідерство (ведення ділових переговорів; вміння обґрунтовувати власну позицію; досягнення кінцевих результатів); 4) прийняття ефективних рішень (уміння вирішувати комплексні завдання; ефективно використовувати ресурси (у тому числі трудові і матеріальні); аналіз діяльності та планування заходів щодо її реалізації; вміння працювати з великими масивами інформації; вміння працювати при багатозадачності; встановлення цілей, пріоритетів та орієнтирів); 5) комунікація та взаємодія (вміння ефективної комунікації та публічних виступів; співпраця та налагодження партнерської взаємодії; відкритість); 6) впровадження змін (реалізація плану змін; здатність підтримувати зміни та працювати з реакцією на них; оцінка ефективності здійснених змін); 7) управління організацією роботи та персоналом (організація і контроль роботи; вміння працювати в команді та керувати командою; мотивування; оцінка і розвиток підлеглих; вміння розв’язувати конфлікти); 8) особистісні компетенції (аналітичні здібності, дисциплінованість, інноваційність, самоорганізація та орієнтація на розвиток, дипломатичність, відповідальність, сумлінність, стресостійкість, комунікабельність, відповідальність;

системність та самостійність у роботі; наполегливість; орієнтація на обслуговування; вміння працювати в стресових ситуаціях, 9) здатність приймати зміни та змінюватись; 10) технічні вміння (впевнений користувач ПК (MS Office, Outlook Express, Internet), вільне користування законодавчою базою “ЛІГА”) [6]. Отже, до особи державного виконавця, до його особистих і ділових якостей нормативно закріплено ряд вимог – знання законодавства у сфері виконавчого провадження, професійні знання, лідерство; здатність до прийняття ефективних рішень; комунікативність, особистісна компетенція, здатність приймати зміни та змінюватись, технічні вміння. За визначенням Д. Вонна, І. Зарецької, С. Сученка та інших, перевірка особистих та ділових якостей на посаду кандидата державного службовця має суто формальний характер, оскільки неможливо підтвердити документами лідерство, здатність до прийняття ефективних рішень тощо [7, с. 22]. Дійсно, жоден документ не може підтвердити аналітичні здібності, сумлінність, стресостійкість, але зазначені риси можуть бути визначені іншими особами і викладені в характеристиці. Крім цього, підвищення технічних вмінь можуть підтверджуватися сертифікатами, дипломами тощо. Отже, документами, що підтверджують особисті та ділові якості державних виконавців можуть бути характеристики, сертифікати, дипломи, грамоти тощо.

Вимог щодо високих особистих і ділових якостей осіб приватних виконавців законодавець не встановлює, що є, на нашу думку, суттєвою прогалиною сучасного законодавства. Вимогою, що висуває законодавець до особи приватного виконавця, є досягнення нею 25 років. Складається враження, що якщо особа має вищу юридичну освіту та досягла 25 років, то її особисті та ділові якості покращилися до таких показників, що вона беззаперечно може примусово виконувати судові рішення та рішення інших органів. На наш погляд, це далеко не так. Дійсно, як підкреслювалося раніше, встановлення вимоги щодо високих особистих та ділових якостей державних виконавців на сучасному етапі має формальний характер, але їх наявність закладає підґрунтя для подальшого розвитку законодавства в цьому напрямі. Відсутність подібної вимоги до особи приватного виконавця нібито встановлює різний підхід до приватних і державних виконавців, надаючи пільговий режим приватним виконавцям, не встановлюючи навіть орієнтирів із необхідності у кандидатів у приватні виконавці високих особистих і ділових якостей, тоді як досвід європейських країн свідчить, що саме встановлення таких вимог до приватних виконавців має важливе значення, бо необхідно, щоб виконавець як розпорядник чужого майна мав високий рівень довіри серед учасників виконавчого провадження та суспільства. Наприклад, у Болгарії, Румунії, Словенії, Угорщині встановлено, що кандидат у приватні виконавці проходить перевірку відомостей щодо репутації через систему рекомендацій та співбесід [8, с. 22]. Цей позитивний досвід вважаємо доцільним запозичити і для національної системи перевірки особистих якостей приватних виконавців.

Особливо необхідно підкреслити, що до осіб, які претендують на зайняття керівних посад в органах державної виконавчої влади, висувається ряд додаткових вимог: досвід роботи на посадах державної служби категорії “Б” чи “В”, або досвід служби в органах місцевого самоврядування, або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності або досвід у сфері права не менше двох років [6]. Згідно зі ст. 6 Закону України від 10.12.2015 № 889-VIII “Про державну службу” (далі – Закон “Про державну службу”), до категорії “Б” належать посади керівників структурних підрозділів Секретаріату Кабінету Міністрів України та їх заступників; керівників структурних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, їх заступників, керівників територіальних органів цих державних органів та їх структурних підрозділів, їх заступників; керівників та заступників керівників структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, апаратів місцевих державних адміністрацій, їх структурних підрозділів; керівників апаратів апеляційних та місцевих судів, керівників структурних підрозділів апаратів судів, їх заступників; заступників

керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України; а до категорії “В” – інші посади державної служби [9].

Вимога щодо стажу роботи в галузі права після отримання відповідного диплома не менше двох років закріплена і щодо приватних виконавців (ч. 1 ст. 18 Закону № 1403-VIII). Крім цього, відповідно до ст. 20 Закону № 1403-VIII до вимог, що висуваються законодавцем до особи приватного виконавця, є вимога мати стаж роботи в галузі права після отримання відповідного диплома не менше двох років або мати стаж роботи державного чи приватного виконавця, адвоката, нотаріуса, арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) не менше одного року або помічника приватного виконавця не менше двох років (ст. 20 Закону № 1403-VIII). Отже, до приватних виконавців висуваються такі ж вимоги, які пред’являються лише до керівників органів державної виконавчої служби. Враховуючи, що до осіб приватних виконавців мають встановлюватися більш серйозні вимоги, ніж до осіб державних виконавців, така вимога є цілком закономірною.

Крім того, до вимог, що відповідно до ст. 18 Закону № 1403-VIII встановлюються до осіб приватних виконавців, належить вимога здати кваліфікаційний іспит. Кваліфікаційний іспит на отримання свідоцтва приватного виконавця складається з таких етапів: 1) подання заяви про допуск до складання кваліфікаційного іспиту; 2) перевірка достовірності документів та відомостей, поданих особою; 3) прийняття Кваліфікаційною особою рішення по заяві про допуск до складання кваліфікаційного іспиту; 4) здача кваліфікаційного іспиту; 5) видача посвідчення приватного виконавця.

До кожного із цих етапів пред’являються свої вимоги.

На першому етапі особа, яка виявила намір здійснювати діяльність приватного виконавця, подає до Кваліфікаційної комісії заяву про допуск до складання кваліфікаційного іспиту разом з документами, що підтверджують відповідність особи вимогам, встановленим законодавством для особи приватного виконавця (ст. 20 Закону № 1403-VIII). Кваліфікаційна комісія приватних виконавців утворюється і діє відповідно до Положення про таку комісію, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 27.11.2017 № 3792/5 [10].

На другому етапі Кваліфікаційна комісія проводить перевірку достовірності документів та відомостей, поданих особою, при цьому строк розгляду заяви про допуск до складання кваліфікаційного іспиту не мав перевищувати 30 днів з дня її надходження (ст. 20 Закону № 1403-VIII). На третьому етапі за результатами розгляду заяви та доданих до неї документів Кваліфікаційна комісія приймає рішення про: 1) допуск особи до складання кваліфікаційного іспиту; 2) відмову в допуску особи до складання кваліфікаційного іспиту. Відмова в допуску особи до складання кваліфікаційного іспиту здійснюється за формальними підставами – у випадках, якщо подано не всі документи; документи не відповідають встановленим вимогам; згідно з поданими документами особа не відповідає вимогам, що встановлюються законодавством до особи приватного виконавця. За умов прийняття Кваліфікаційною комісією рішення про допуск особи до кваліфікаційного іспиту, інформація про це розміщується на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України протягом трьох днів з дня його прийняття. Здача кваліфікаційного іспиту здійснюється протягом трьох місяців з дня надання допуску особі до складання кваліфікаційного іспиту, при цьому про дату та місце його проведення повідомляються особи, допущені до його складання (інформація про кваліфікаційний іспит не пізніше як за сім днів до дня його проведення розміщується на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України та веб-сайті Асоціації приватних виконавців України). Кваліфікаційний іспит проводиться шляхом автоматизованого анонімного тестування особи, яка виявила намір здійснювати діяльність приватного виконавця. На іспиті мають право бути присутніми представники Асоціації приватних виконавців України, громадських об’єднань та засобів масової інформації. Особі, яка успішно склала кваліфікаційний

іспит, Міністерство юстиції України на підставі відповідного рішення Кваліфікаційної комісії протягом 10 днів з дня складення кваліфікаційного іспиту видає посвідчення приватного виконавця, після чого приватний виконавець може розпочинати свою діяльність (ст. 21 Закону № 1403-VIII). Отже, документом, що підтверджує успішну здачу кваліфікаційного іспиту, є посвідчення приватного виконавця.

Кваліфікаційний іспит на приватних виконавців проводився вже декілька разів. Спочатку результати кваліфікаційних іспитів були вкрай незадовільними: 25.09.2017 із 19 осіб кваліфікаційний іспит не здав жоден кандидат, 02.10.2017 із 14 осіб кваліфікаційний іспит не здало 13 [11]. Результати незадовільного стану проведення кваліфікаційного іспиту приватних виконавців привернули увагу громадськості. Асоціацією правників України організовано круглий стіл, присвячений обговоренню причин такого становища, на якому взяли участь представники Міністерства юстиції, ДП “Національні інформаційні системи”, Проекту ЄС “Підтримка реформ у сфері юстиції в країні”, Центру комерційного права, фахівці та експерти з реформи системи виконання судових рішень тощо, які зазначили, що причинами, які зумовили незадовільні результати кваліфікаційних іспитів, були: 1) ускладнення завдань кваліфікаційного тестування (скорочення часу на складання іспиту, видалення завдань із публічного доступу та становлення мінімального прохідного балу на третьому етапі); 2) можливий технічний збій; 3) відсутність механізму апеляції на результати кваліфікаційного іспиту приватних виконавців [11]. Згодом при формуванні завдань кваліфікаційних іспитів було враховано проблеми, і подальші іспити пройшли позитивно – за результатами іспиту 20.11.2017 отримали свідоцтво приватного виконавця 6 осіб, за результатами 19.02.2018 – 9 осіб [12]. Проте механізму апеляції на результати кваліфікаційного іспиту введено не було, що, на наш погляд, є суттєвою прогалиною законодавства, що врегульовує порядок набуття статусу приватного виконавця, а отже, механізм отримання свідоцтва приватного виконавця доречно удосконалили шляхом запровадження механізму апеляції на результати кваліфікаційного іспиту.

Повертаючись до аналізу вимог до приватного та державного виконавця, зазначимо, що у п. 2 ч. 2 ст. 18 Закону № 1403-VIII додатково закріплюється, що не може бути приватним виконавцем особа, яка визнана судом обмеженою в цивільній дієздатності або недієздатною. Фактично законодавець додатково підкреслює, що кандидат на приватного виконавця повинен мати повну цивільну дієздатність. До державного виконавця подібних вимог Закон № 1403-VIII не встановлює, але вони закріплені у п. 2 ст. 19 Закону України “Про державну службу”, де зазначається, що на державну службу не може вступити особа, яка в установленому законом порядку визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена [9], оскільки згідно зі ст. 8 Закону України № 1403-VIII державні виконавці, керівники та спеціалісти органів державної виконавчої служби є державними службовцями [5], а отже, на них розповсюджуються вимоги, що встановлюються для державних службовців. Оскільки законодавець двічі дублює вимогу щодо повної цивільної дієздатності – в нормах загального законодавства (Цивільному кодексі України) і в нормах спеціального законодавства (Закон № 1403-VIII, Закон України “Про державну службу”), можна припустити, що вона має важливе значення для осіб і державних, і приватних виконавців. Проте на сучасному етапі немає документів, які б підтверджували повну цивільну дієздатність особи. Невизначеним також залишається питання, яким чином можна перевірити, чи не визнана особа недієздатною чи обмежено дієздатною.

Визнання особи недієздатною чи обмежено дієздатною – складний процес, який завершується винесенням рішення суду. На сучасному етапі рішення суду оприлюднюються в Реєстрі судових рішень, але прізвища осіб у цьому реєстрі не зазначаються. Отже, якщо повнолітня особа самостійно не вкаже, що вона є недієздатною або обмежено дієздатною, то перевірити це у сучасних умовах фактично неможливо. Певною мірою з ситуації на практиці виходять шляхом витребування від особи сертифіката психіатра про повне психічне здоров'я пацієнта. Свого часу Асо-

ціація “Український кредитно-банківський союз” висунула пропозицію про створення Реєстру недієздатних та обмежено дієздатних осіб, в який слід вносити відомості про таких осіб. Створення такого реєстру, з одного боку, було спрямоване на захист права недієздатних та обмежено дієздатних осіб, які не в змозі відстоювати свої права, а з іншого – забезпечувало б перевірку правового статусу осіб при вчиненні правочинів (наприклад, купівлі-продажу, даруванні, передачі в заставу нерухомого майна) [13]. Зазначена пропозиція залишилася без розгляду, хоча мала під собою реальні аргументи.

20 листопада 2012 року було підписано Закон України “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус” № 5492-VI, відповідно до ст. 7 якого вноситься інформація про особу: 1) ім’я особи; 2) дата народження/смерті; 3) місце народження; 4) стать; 5) дата внесення інформації про особу до Реєстру; 6) відомості про батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників та інших представників; 7) відомості про громадянство або його відсутність та підстави набуття громадянства України; 8) реквізити документів, виданих особі засобами Реєстру, а також документів, на підставі яких видані такі документи (тип, назва документа, серія, номер, дата видачі та уповноважений суб’єкт, що видав документ, строк дії документа); 9) реквізити документів, що підтверджують смерть особи або визнання особи померлою чи безвісно відсутньою; 10) відцифрований зразок підпису особи; 11) відцифрований образ обличчя особи; 12) відцифровані відбитки пальців рук особи (у разі оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичного паспорта України, службового паспорта України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон, посвідки на постійне проживання, посвідки на тимчасове проживання, посвідчення біженця, проїзного документа біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, проїзного документа особи, якій надано додатковий захист, картки мігранта); 13) за згодою особи – відцифровані відбитки пальців рук особи (у разі оформлення паспорта громадянина України); 14) додаткова змінна інформація про місце проживання, про народження дітей, про шлюб і розірвання шлюбу, про зміну імені, у разі наявності – інформація про податковий номер (реєстраційний номер облікової картки платників податків з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків) або повідомлення про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган), а також про місце роботи та посаду (у разі оформлення посвідчення члена екіпажу) [14]. Крім цього, у ст. 14 наведеного вище закону, зазначається, що до документів осіб, які в установленому законом порядку визнані недієздатними, та осіб, які не досягли чотирнадцятирічного віку, відцифрований підпис не вноситься, а осіб з фізичними вадами – вноситься за їхнім бажанням [14]. Проте, яким чином визначити, чи належить особа до недієздатних осіб, у Законі не вказується. На наш погляд, у Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, необхідно вносити інформацію про визнання особи недієздатною чи обмежено дієздатною.

Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 19 Закону України “Про державну службу”, на державну службу не може вступати особа, яка досягла шістдесятип’ятирічного віку [9]. Подібної вимоги до приватних виконавців законодавець не встановлює.

Наступною вимогою, що пред’являється до державного службовця (в тому числі, і державного виконавця) є відсутність рішення суду щодо позбавлення його права займатися діяльністю, пов’язаною з виконанням функцій держави або займати відповідні посади (п. 4 ч. 2 ст. 19 Закону України “Про державну службу”) [9]. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (нада-

лі – позбавлення права) є одним з видів покарань, передбачених ст. 52 Кримінального кодексу України [15], яке може застосовуватися і як основне, і як додаткове покарання. Дослідженню позбавлення права приділяли увагу у своїх роботах М.І. Бажанов, Р.М. Гура, В.К. Дуюнова, О.С. Крилова, Ю.А. Пономаренко, С.А. Разумова, В.І. Тютюгіна, В.М. Хоміч та інші. Особливістю такого виду покарання, за загальноприйнятою думкою є те, що коло прав і свобод, які обмежує покарання, прямо не визначається законодавцем, але основним правом, на обмеження якого спрямоване зазначене покарання, є, насамперед, право на працю, і, як наслідок, права на достатній життєвий рівень, право власності, право на охорону здоров'я тощо. Отже, позбавлення права як вид кримінальних покарань спрямоване на обмеження права на працю для особи, яка скоїла кримінальне правопорушення, а тому вимога до кандидата в державні виконавці (особи, що здійснюватиме функції держави з примусового виконання судових рішень) – відсутність рішення суду щодо позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади є цілком закономірною. Проте для приватних виконавців подібної вимоги не встановлюється, що є, на нашу думку, недоліком, оскільки примусове виконання судових рішень є одним з аспектів правоохоронної функції держави, яку вона делегує певним особам та органам.

Дослідженню інших вимог, що встановлюються законодавцем до осіб приватних та державних виконавців, буде приділена увага в наших наступних роботах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Самілік Л.О., Розмаїта В.В. Впровадження інституту приватного виконавця в Україні: позитивні та негативні аспекти. *Право і суспільство*. 2017. № 2. Ч. 2. С. 72–77.
2. Гончаренко Є. Переваги та недоліки запровадження інституту приватних виконавців в Україні. *Юридична газета*. № 16. С. 14–15.
3. Сайко Л.Ю., Ляшенко В.В. Правові аспекти запровадження інституту правових виконавців в Україні. *Молодий вчений*. 2015. № 5. Ч. 3 С. 75–77.
4. Гапон Ю. Приватні виконавці: міфи та реальність. URL: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA009780 (дата звернення: 12.03.2018).
5. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України № 1403-VIII від 02.06.2016. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 30. Ст. 542.
6. Спеціальні вимоги до рівня професійної компетентності державних виконавців та керівників органів державної виконавчої служби, Спеціальні вимоги до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців територіальних органів державної виконавчої служби”, “Спеціальні вимоги до осіб, які претендують на зайняття посад державних виконавців відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України”: Наказ Міністерства юстиції України від 21.10.2016 № 3005/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/paran4#n4> (дата звернення: 13.03.2018).
7. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. URL: https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/EU_Standarts_book_web-1.pdf (дата звернення: 12.03.2018).
8. Бахрушин В. Що можна вважати юридичною освітою? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/897-shcho-mozhna-vvazhati-yuridichnoyu-osvitoyu> (дата звернення: 14.03.2018).
9. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 №889-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 4. Ст. 43.
10. Положення про Кваліфікаційну комісія приватних виконавців: Наказ Міністерства юстиції України від 27.11.2017 № 3792/5. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1443-17> (дата звернення: 12.03.2018).
11. Працівники запитали в Мінюсту про причини провалу останніх іспитів приватних виконавців. URL: <http://bankruptcy-ua.com/news/7728> (дата звернення: 13.03.2018).
12. Результати кваліфікаційного іспиту осіб, які виявили намір отримати права на здійснення діяльності приватного виконавця. URL: <https://minjust.gov.ua/news/ministry/rezultati-kvalifikatsiy-nogo-ispitu-osib-yaki-viyavili-namir-otrimati-pravo-na-zdiysnennya-diyalnosti-privatnogo-vikonavtsya-24733> (дата звернення: 12.03.2018).
13. Банкіри пропонують створити Реєстр недієздатних осіб. URL: <http://zib.com.ua/ua/113373-bankiri-proponuyut-stvoriti-reestr-nediezdatnih-osib.html> (дата звернення: 14.03.2018)..
14. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус. Закон України від 20.11.012 № 5492-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 51. Ст. 716.
15. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

REFERENCES

1. *Samilik, L.O., Rosmaita, V.V.*, 2017, “Implementation of the Institution of Private Executives in Ukraine: Positive and Negative Aspects”, *Law and Society* 2, P. 2, 72–77.
2. *Goncharenko, Y.*, “The Advantages and Disadvantages of Implementing the Institution of Private Executors in Ukraine”, *Legal Newspaper* 16, 14–15.
3. *Saiko, L.Y., Liashenko, V.V.*, 2015, “Legal Aspects of Implementation of the Institution of Legal Entities in Ukraine”, *Young Scientist* 5 P. 3, 75–77.
4. *Gapon, Y.*, “Private Executors: Myths and Reality”. Url: http://uz.ligazakon.ua/ru/magazine_article/EA009780 (application date 12.03.2018).
5. About the Bodies and Persons Carrying out the Enforcement of Court Decisions and Decisions of Other Bodies: Bill of Ukraine No 1403-VIII dated 02.06.2016, *Bulletin of the Supreme Soviet*, 2016, No 30, Art. 542.
6. Special requirements to the level of professional competence of state executives and heads of bodies of the State Executive Service, Special requirements to persons who claim to occupy posts of state executors of territorial bodies of the State Executive Service, Special requirements for persons who are applying for the positions of public executives of decisions of the Department of State Bailiffs Service of the Ministry of Justice of Ukraine : Order of the Ministry of Justice of Ukraine dated October 21, 2016 No 3005/5. Url: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1444-16/paran4#n4> (application date 13.03.2018).
7. European and International Standards in the Field of Justice. Url: https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/EU_Standarts_book_web-1.pdf (application date 12.03.2018).
8. *Bakhrushin, V.*, 2016, “What Can be Considered Legal Education?” Url: <http://education-ua.org/ua/articles/897-shcho-mozhna-vvazhati-vishchoyu-yuridichnoyu-osvitoyu> (application date 14.03.2018).
9. “About the Civil Service”: Bill of Ukraine dated December 10, 2015 No 889-VIII, *Bulletin of the Supreme Soviet* 4, Art. 43.
10. Regulations on the Qualification Commission of Private Artists: Order of the Ministry of Justice of Ukraine dated Nov 27, 2013 No 3792/5. Url: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1443-17> (application date 12.03.2018).
11. Lawyers Asked the Ministry of Justice about the Reasons of the Failure of the Latest Exams of Private Executives. Url: <http://bankruptcy-ua.com/news/7728>.
12. Results of Qualifying Examination of Persons Who Have Declared an Intention to Obtain the Right to Carry out Activities of a Private Executive. Url: <https://minute.gov.ua/news/ministry/rezultati-kvalifikatsynogo-ispitu-osib-yaki-viyavili-namir-otrimati-pravo-na-zdiysnennya-diyalnosti-privatnogo-vikonavtsya-24733> (application date 13.03.2018).
13. Bankers Propose to Create the Register of Incapacitated Persons. Url: <http://zib.com.ua/ua/113373-bankiri-proponuyut-stvoriti-reestr-nediezdatnih-osib.html> (application date 14.03.2018).
14. “About the Unified State Demographic Registry and Documents Confirming the Citizenship of Ukraine, Certifying the Person or his Special Status”: Bill of Ukraine dated November 20, 2002 No 5492-VI, *Bulletin of the Supreme Soviet*, 2013, No 51, Art. 716.
15. The Criminal Code of Ukraine: Bill of Ukraine dated April 5, 2001 No 2341-III, *Bulletin of the Supreme Soviet of Ukraine*, 2001, No 25–26, Art. 131.

UDC 342.951

V.O. Kryvolapchuk,
Doctor of Law, Professor,
Director of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv
ORCID ID 0000-0001-9449-2242
O.M. Hryshko,
Postgraduate, State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv

**REQUIREMENTS FOR PRIVATE AND PUBLIC EXECUTIVES:
COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS**

Significant decrease of the performance of court decisions and trust in the judiciary made the scientific community to consider the issue of the introduction of the institution of a private executive. With the enactment of 02.06.2016 of the Bill of Ukraine “About Bodies and Persons Enforcing the Enforcement of Judgments and Decisions of Other Bodies” No1403-VIII, new entrants – private executives have been introduced in Ukraine in the enforcement proceedings. Despite the controversy of introducing into the legal field of private performers, the views on raising the requirements for their competence do not cause disagreements among scholars.

The comparative legal analysis carried out by the authors of the paper on the legally established requirements for individuals of private and public executives confirmed the urgency of this issue and revealed different approaches to their selection and competence.

The research establishes that, in addition to the requirements regarding the age and education of private performers, the legislator imposes additional requirements on the personal and business qualities of a public executor.

The absence of similar requirements to a private performer causes different approaches to the selection of private and public executives.

The person of the private executor additionally establishes the requirement to pass the qualifying examination and to have full civilian capacity. Such a requirement for state executives is duplicated in Clause 2 Art. 19 of the Bill of Ukraine “About Civil Service”, as they are civil servants. However, at the present stage, there are no documents confirming the full civil capacity of a person.

The issue of verifying the recognition of a person as incapacitated or limited is also indeterminate. The authors propose to introduce information on the recognition of a person incapacitated or restricted to the Unified State Demographic Registry.

Legislator does not extend to private performers age restrictions and requirements to the absence of a court decision regarding the deprivation of the right to engage in activities related to the performance of the functions of the state or to hold corresponding positions established for the state executors by the Bill of Ukraine “About Civil Service”.

The articles proposed by the authors of the changes to the requirements for private performers are important, since the performer, as the manager of someone else’s property, must have a high level of trust among the participants in the proceedings and society.

Keywords: private executives, government executives, enforcement proceedings, requirements.

Отримано 02.04.2018